

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **Q. H. P.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 17. 1. 2020, č. j. OAM-920/ZA-ZA11-HA13-2019,
o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 17. 1. 2020, č. j. OAM-920/ZA-ZA11-HA13-2019 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o azylu*“). Tímtež rozhodnutím žalovaný vyslovil, že doplňkovou ochranu žalobci pro existenci důvodů podle ust. § 15a zákona o azylu nelze udělit. V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území České republiky, neboť zde pozbyl pobytové povolení. V České republice hodlá i nadále setrvat, neboť zde žije od roku 2007 a má zde rodinu a veškeré zázemí. Návrat do země původu odmítá, protože tam nemá žádné zázemí a nemohl by žít společně se svou rodinou. Tyto důvody dle žalovaného nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, přičemž žalovaný v případě žalobce neshledal ani důvody pro udělení azylu podle ust. § 14 zákona o azylu. Žalovaný dále v průběhu řízení zjistil, že žalobce spáchal vážný zločin, který je předvídan v ust. § 15a zákona o azylu pro případy, kdy nelze udělit žadateli o udělení mezinárodní ochrany doplňkovou ochranu ve smyslu ust. § 14a téhož zákona.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které žalovanému vytýkal porušení ust. § 15a zákona o azylu, neboť byl dán důvod pro jeho aplikaci ve spojení s § 14a zákona o azylu, když v případě návratu do země původu mu hrozí nebezpečí vážné újmy a splňuje proto podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný podle něj porušil ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Dále žalovaný porušil § 50 odst. 2 a 3 správního řádu tím, že si neopatrčil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu, avšak nesouhlasí se závěrem žalovaného, že v jeho případě lze aplikovat ust. § 15a zákona o azylu, v důsledku čehož mu nelze udělit doplňkovou ochranu. Nemožnost udělení doplňkové ochrany spatřuje žalovaný z důvodu uvedeného pod písm. b) citovaného ustanovení, neboť se dopustil vážného zločinu. S hodnocením žalovaného, že se v jeho případě jedná o vážný zločin s ohledem na povahu páchané trestné činnosti, její rozsah a společenskou nebezpečnost, který předpokládá ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, žalobce nesouhlasí. Žalobce odkázal na charakteristiku pojmu vážného zločinu vyplývající z čl. 12 odst. 2 písm. b) Kvalifikační směrnice (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohly požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytované ochrany), na judikaturu správních soudů, odbornou literaturu a příručku UNHCR k postupům pro určování právního postavení uprchlíků. Se zřetelem k výkladu tohoto pojmu má žalobce za to, že žalovaný nesprávně vyhodnotil otázku, zda skutečnost, že byl odsouzen za spáchání zvláště závažného zločinu, představuje dostatečný důvod pro aplikaci § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Z tohoto ustanovení dle žalobce vyplývá, že je nutno vycházet z individuálních okolností každého jednotlivého případu žadatele o mezinárodní ochranu, přičemž odůvodnění napadeného rozhodnutí takové individuální hodnocení v dostatečném rozsahu neobsahuje. Žalovaný uvedl, že drogová kriminalita je výrazně negativním společenským jevem, nicméně se měl podrobněji zabývat individuálními okolnostmi případu žalobce a zohlednit nejen

skutečnosti svědčící v jeho neprospěch, rovněž skutečnosti svědčící v jeho prospěch a v tomto směru poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 16/2010–229. Žalovaný např. vůbec nezohlednil míru, jakou se žalobce ve srovnání s ostatními obžalovanými podílel na trestné činnosti organizované skupiny, to, že byl z vězení podmíněně propuštěn za dobré chování, poté, co si odpykal polovinu uloženého trestu nebo, že se jednalo o jeho první trestný čin, že dříve vedl řádný život a trestnou činnost spáchal pouze v krátkém časovém období a že na území České republiky má celou svoji rodinu. Žalovaný tak nesprávně posoudil v jeho případě možnost udělení doplňkové ochrany z důvodu uvedeného v ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, tedy to, že by jeho nucené vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Nucený návrat do země původu by představoval porušení jeho práva na respektování soukromého a rodinného života chráněného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nebo čl. 17 Mezinárodního paktu OSN o občanských a politických právech. Žalobce se proto domáhal, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc žalovanému byla vrácena k dalšímu řízení.

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2020, č. j. OAM-920/ZA-ZA11-HA13-2019, z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a z rozsudku ze dne 23. 4. 2020 č. j. 18 Az 7/2020-22, kterým napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud vycházel ze skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu, kterými vzal v daném případě za prokázáno, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 21. 10. 2019. Při poskytnutí údajů k této žádosti dne 24. 10. 2019 uvedl, že do České republiky přicestoval již v roce 2007 a následně zde měl povolen trvalý pobyt. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že zde má rodinu a veškeré zázemí, ve Vietnamu již nic nemá. Téhož dne byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že žalobce opakoval, že zemi původu Vietnam opustil v roce 2007, jelikož chtěl v České republice podnikat a vydělat peníze. Po příjezdu do České republiky měl udělen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání a v roce 2013 mu byl udělen trvalý pobyt. O svůj pobyt přišel tím, že v roce 2014 byl zadržen policií při prodeji narkotik. V lednu 2017 byl odsouzen k osmiletému trestu odnětí svobody. Ve vazbě byl od 26. 11. 2014 do 17. 1. 2017, kdy nastoupil výkon trestu, který mu skončil 3. 10. 2019. V současné době sdílí společnou domácnost s manželkou, dětmi a s rodinou švagra. V době, kdy se narodil syn, podílel se společně s manželkou na jeho výchově a platil potřebné životní potřeby a staral se o něj jako otec. Když jej policie v roce 2014 zadržela, manželka byla v šestém měsíci těhotenství a dcera se mu narodila, když byl ve vazbě. Po dobu pobytu ve vězení pracoval a rodině posílal peníze a manželka jej s dětmi každý měsíc navštěvovala ve vězení. Ve Vietnamu žádné problémy neměl, má tam rodiče a čtyři sourozence. V případě návratu přijde o svou rodinu a život ve Vietnamu si nedokáže představit. Jeho manželka zde žije od roku 2007 a děti se narodily v České republice, nechtějí se vrátit do Vietnamu, protože tady mají domov. Závěrem pohovoru žalobce doložil rodné listy dětí. Ze správního spisu bylo dále zjištěno, že si žalovaný v průběhu řízení opatřil rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 4 T 17/2015 ze dne 10. 8. 2016 a rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 12 To 104/2016 ze dne 17. 1. 2017. Z uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze vyplývá, že žalobce byl dne 10. 8. 2016 odsouzen za

spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání osmi let. Proti tomuto rozsudku podal žalobce odvolání, přičemž Vrchní soud v Praze napadený rozsudek zrušil a nově rozhodl ve výroku tak, že žalobci byl uložen trest propadnutí věci. Rozsudek Městského soudu v Praze ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze nabyl právní moci dne 17. 1. 2017. Z výpisu rejstříku trestu bylo pak zjištěno, že žalobce byl z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn rozhodnutím Okresního soudu v Ostravě č. j. OPP 354/2019 ze dne 3. 10. 2019. Zkušební doba mu byla stanovena do 3. 10. 2026. Součástí správního spisu žalovaného byly i informace o zemi původu žalobce, a to zpráva mezinárodní organizace pro migraci (IOM) 2018 – údaje o zemi Vietnam a informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR ze dne 31. 5. 2019 o bezpečnostní a politické situaci ve Vietnamu.

5. Podstatou podané žaloby v této věci byl jediný žalobní bod spočívající v tom, že v případě žalobce nebyl dán důvod pro aplikaci ust. § 15a zákona o azylu vylučující možnost udělení doplňkové ochrany. Podle tohoto ustanovení nelze doplňkovou ochranu udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu. Krajský soud ve svém rozsudku odkázal na výklad tohoto zákonného ustanovení uvedený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017 č. j. 6 Azs 309/2016–28, v němž je odkaz na čl. 17 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice, podle níž nemá státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti nárok na doplňkovou ochranu, existují-li vážné důvody se domnívat, že se dopustili vážného zločinu. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku dovodil, že při posouzení toho, zda se jedná o vážný zločin ve smyslu ust. § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, nelze vystačit s vnitrostátní úpravou trestního práva, nýbrž je třeba vždy zohlednit to, jak je daný trestný čin považován v jiných zemích, na které dopadá kvalifikační směrnice, posoudit veškeré polehčující a přitěžující okolnosti konkrétního případu, včetně toho, zda byl již trest vykonán a žadatel o udělení mezinárodní ochrany se z něj poučil. V odůvodnění citovaného rozsudku se doslovně uvádí, že *„závěr o tom, že se stěžovatel dopustil vážného zločinu, a tudíž mu nelze udělit doplňkovou ochranu, nelze odůvodnit pouze s odkazem na to, že byl žadatel odsouzen za spáchání činu, který je vnitrostátním trestním právem označován za zvlášť závažný zločin. Ačkoliv může být kvalifikace činu z hlediska terminologie trestního práva jedním z kritérií, ke kterým je žalovaný povinen přihlídnout (jakkoliv kritériem výchozím), z hlediska požadavku souladnosti rozhodnutí o mezinárodní ochraně s kvalifikační směrnicí nemůže být jediným. V kontextu případu stěžovatele budou dalšími okolnostmi, které je třeba vzít v úvahu, povaha a závažnost zločinu spáchaného stěžovatelem a v souvislosti s ní výše uloženého trestu, míra účasti stěžovatele na trestné činnosti, skutečnost, že nedošlo k dokonání trestného činu, včetně příčiny, proč se tak nestalo či skutečnost, že stěžovatel již trest odnětí svobody vykonal“*. V projednávané věci se však žalovaný omezil v odůvodnění svého rozhodnutí toliko na konstataci rozsudku soudu o odsouzení žalobce za trestnou činnost a dodal, že tento trestný čin, jehož se dopustil, je definován jako úmyslný, že jej spáchal jako člen organizované skupiny a ve velkém rozsahu a odkázal na ust. § 14 odst. 3 trestního zákoníku definující pojem zvlášť závažného zločinu. Dodal k tomu, že dle jeho názoru se jedná o zločin *„nesporně vážný ve smyslu zákona o azylu“*, třebaže byl žalobci uložen trest při spodní hranici trestní sazby. Žalovaný dále uvedl, že podle ust. § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu si nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin a kdo jej

spáchal a že tím méně může považovat závažnost spáchaného trestného činu. Dále poukázal na „závažnost tzv. drogové kriminality a to že boj proti ní je řešen v mezinárodním měřítku mezinárodními smlouvami, jimiž je vázána i Česká republika“. Dodal, že trestné činnosti se žalobce dopouštěl jako člen organizované skupiny a ve velkém rozsahu, v úmyslu si opatřit tímto způsobem materiální prospěch. Podle názoru krajského soudu takové hodnocení žalovaného nedopovídá způsobu a kritériím hodnocení pojmu zvlášť závažného zločinu v pojetí azylového práva, tak jak je nastínilo výše citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Žalovaný tedy nepřihlédl a nehodnotil žádné jiné okolnosti týkající se žalobce z hlediska požadavku souladnosti svého rozhodnutí s kvalifikační směrnicí, jakým je např. uložený trest na samotné spodní hranici délky trestu odnětí svobody ve vztahu k míře účasti žalobce na spáchané trestné činnosti, včetně namítaných kritérií uváděných žalobcem v jeho žalobě, tj. jaký byl podíl jeho trestné činnosti v rámci organizované skupiny, to, že byl z výkonu trestu podmíněně propuštěn, že se v jeho případě jednalo o první trestný čin, přičemž předtím vedl řádný život a trestnou činnost páchal pouze v krátkém časovém období. Dle názoru krajského soudu žalovaný by rovněž neměl opomenout výpověď žalobce učiněnou v průběhu správního řízení v té části, v níž odpovídal na otázku týkající se jeho rodiny, tedy manželky a dvou nezletilých dětí i to, že v případě návratu do země původu přijde o svoji rodinu; udělal chybu, kterou by chtěl nyní napravit a s rodinou zde zůstat.

6. Ke kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 20. 7. 2020 č. j. 9 Azs 131/2020-23 rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud odkázal na svou dosavadní judikaturu, ze které plyne, že pro řádné posouzení, zda konkrétní trestná činnost spadá pod rozsah neurčitého právního pojmu „vážný zločin“, nepostačuje jen mechanické zhodnocení výše trestu nebo jeho kvalifikace jako zločinu či zvlášť závažného zločinu podle trestního zákoníku. Takové zhodnocení by dostatečně nebralo v potaz jednak to, že jde o azylový, nikoli trestněprávní termín, a navíc jde o pojem, jenž není možné vyložit jen na základě vnitrostátního práva. Naopak je nutné posoudit i další specifické okolnosti konkrétního případu. Nelze tedy činit jednoduchý závěr, že pravomocné odsouzení za zvlášť závažný zločin nutně povede k naplnění definice „vážného zločinu“ podle ust. § 15a zákona o azylu. Nejvyšší správní soud se neztotožnil s názorem krajského soudu, pokud jde o jím nastíněná kritéria individualizace k posouzení zvlášť závažného zločinu v případě žalobce; naopak podle jeho názoru požadavky krajského soudu na konkrétní kritéria přesahovaly právní závěry plynoucí z judikatury, na níž krajský soud sám odkazoval. Kritéria navržená v rozsudku krajského soudu mají jistou relevanci vzhledem ke specifickému případu žalobce, nicméně již byla také zhodnocena oběma trestními soudy při stanovení výměry trestu. Na toto zhodnocení žalovaný odkázal, když uvedl, že za hlavní skutečnosti svědčící o závažnosti trestné činnosti považuje její spáchání ve velkém rozsahu a v organizované skupině, z čehož dovodil velmi vysokou míru společenské škodlivosti jeho trestného činu. Tento závěr zohlednil i výši uloženého trestu. V rozhodnutí je pak uvedeno, že žalovaný závažnost trestné činnosti dovozuje i z obecně známých vážných škodlivých účinků a společenského dopadu drogové trestné činnosti, což je důvodem, proč je drogová kriminalita řešena i na mezinárodní úrovni. Kromě toho žalovaný nevycházel jen z typové škodlivosti drogových trestných činů, a specificky z kvalifikované skutkové podstaty zvlášť závažného činu, za nějž byl žalobce odsouzen, ale provedl i konkrétní úvahu o škodlivosti trestného činu spáchaného žalobcem.

7. Výše uvedeným názorem Nejvyššího správního soudu je krajský soud podle ust. § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán a uzavírá, že se žalobce dopustil vážného zločinu ve smyslu ust. § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, podle něhož doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu. Žalobní námitka, že žalovaný nevycházel z individuálních okolností případu žalobce, jakožto žadatele o mezinárodní ochranu, je tedy nedůvodná. Stejně tak nedůvodná je i námitka týkající porušení správního řádu, která je uvedena pouze v obecné a nepřezkoumatelné podobě. K této námitce krajský soud jen dodává, že z obsahu správního spisu žádná porušení správního řádu nezjistil; naopak si žalovaný pro své rozhodnutí opatřil dostatek potřebných informací, nejen ze samotné žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, ale i podrobným pohovorem k důvodům této žádosti a vyžádal si soudní rozhodnutí týkající se trestné činnosti žalobce. Za této situace krajský soud žalobu žalobce jako nedůvodnou v souladu s ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, přičemž v této věci opětovně rozhodl rozsudkem bez jednání podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
8. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť v řízení žalobce úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 28. ledna 2021

JUDr. Petr Indráček

samosoudce